

ORSZÁGOS
VENDEGLŐS SZAKKÖZLŐNY

FOGADÓ

ORSZÁGOS
PINCÉR SZAKKÖZLŐNY

A MAGYAR VENDŐGLŐS- ES KÁVÉSIPAR, A BORGAZDASÁG ÉS AZ IDEGENFORGALOM ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ SZAKLAP

A SZÉKESFŐVÁROSI VENDEGLŐSÖK ÉS KOCSMÁROKOK IPARTÁRSULATÁNAK.

A SZABADKAI SZÁLLODÁSOK, VENDEGLŐSÖK, KÁVÉHÁZTULAJDONOSOK ÉS KOCSMÁROKOK EGYLETE, — TOLNAVÁRMEGYEI VENDEGLŐSÖK ÉS KOCSMÁROKOK EGYESÜLETE, — VESZPRÉMVAJÁRMEGYEI VENDEGLŐSÖK, KOCSMÁROKOK ÉS KÁVÉSOK IPARTÁRSULATA, — A KASSAI SZÁLLODÁSOK, VENDEGLŐSÖK, KOCSMÁROKOK ÉS KÁVÉSOK IPARTÁRSULATA, AZ ARADI PINCÉR SEGÉLYŐZŐ ÉS ELHELYEZŐ EGYLET, HIVATALOS LAPJA.

Előfizetés: **Egy évre 12 kor.**
Félévre 6 kor. Szerkesztő és lapfőigazgató:
Flór Győző. Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 13. sz.

Az új italmérési szabályrendelet.

Mintegy három évig feküdt a belügy-miniszteriumelőtt a székesfővárosi törvényhatósága által alkotott vendéglős, kocsmák, kávéház, szálloda és pálinkamérés viszonyainak rendezéséről szóló szabályrendelet. Mintegy 4000 érdekelte budapesti italmérő iparos várta ennek a szabályrendeletnek jóváhagyását, mert az ósdiaktól eltért és modern eszméknek nyitott tét, de meg azért is, mert egyetemes rendelkezéseket tartalmazott az egész italmérési iparra nézve, míg a korábbi két külön részből, külön kiadásból állott. Volt eddig ugyanis egy nagyon régi, még az önzenvéltől időből származó szabályrendelet, mely kizárólag a vendéglősök rendészeti viszonyait rendezte és volt egy másik, újabb alkotás, mely a kocsmák, sörházak és pálinkamérések viszonyait szabályozta. Reg dolgok, elavult intézkedésekkel. Már a hatóságnak sem voltak jók. Alkottak újat, jobbat, modernebbet, amit azonban a belügyminiszterium lényegében — agyonmódosított.

Egyik sarkalatos alapelve az volt az eredeti szabályrendeletnek, hogy az italméréssel foglalkozó iparosok szakmájuk szerint kötelesek a saját ipartársulatukhoz tartozni azaz: bizonyos záros határidő alatt tagokul belépni és új jogok kérelmezése esetén már ki kellett mutatniok, hogy a szakmájuk szerinti ipartársulatnak tagjai. Úgy volt tervezve, hogy a szállodás a szállodás-ipartársulata, a vendéglős-kocsmáros a vendéglős és kocsmáros-ipartársulata, a kávé a kávésipartársulata és a pálinkamérő a pálinkamérők ipartársulata lett volna köteles belépni. És ezt a belépést bíróság terhe alatt kötelezővé tette a szabályrendelet.

Ezzel az intézkedéssel a komolyabban gondolkodó és saját ügyeikkel törődő italmérő-iparosok régóta hangoztatott és jogos kívánsága megtámasztásra talált. Amde ez az intézkedés nem kellett a belügyminiszteriumnak és az érdekelttség határozott kívánságával ellentétben, főként az új szabályrendeletből. Hogy miért tette ezt? — Az a miniszterium títka, de ha megkérdeznék az okokra nézve, bizonyára nem tudna felelni. Neki nem kellett és az érdekelttség jogi kívánságával nem szokás törődni. Csak

fizessék a szállodások, vendéglősök, kocsmárosok, kávéosok és pálinkamérők a rájuk rakott nagy illetéket és adót, csak legyenek továbbra is néma és türelmes igazonvívő a magas kincstárnak, — jogokról azonban még csak nem is álmodjanak, mert ezek az álmok mint kódfátyoloképek tűnnek el.

A miniszterium ezen rendelkezése fölötté sérelmes és érdekeltek nem fogják abban hagyni Nem fognak beletródni, hanem újból fogják — nem kéni, hanem követelni. Mert szükségük van saját ipari érdekeik megvédésére és fejlesztésére a kötelező egyesülésre. A miniszteriumnak nem kell. Az adót és illetéket — ami nála a földol, azt majd behajítja a végrehajtó. Egyesülés? Minek? Egyesülés kellemetlen lehet, tehát megakadályozzák. Kellemetlen lehet az érdekeltek egyesülése azért, mert egyesült erővel követelnék ezúttal az őket megillető jogokat. Egyesült érdekelttséggel nem lehet oly könnyen elbánni, mint az egyedül álló egyénnel — és ez látszik az indoka lenni a belügyminiszterium reakciós eljárásának.

De nem oda Buda! Azok a szakkörök és szervezetek, melyek ezt az ügyet napirendre hozták — és ebben nagy érdeme van a »Székesfővárosi vendéglősök és kocsmárosok ipartársulatának«, tudni fogják, mi a kötelezőség a miniszterium ezen ósdi rendelkezésével szemben. Meg fogják magyarázni a miniszteriumnak, hogy nekik is vannak érdekeik, melyek megvédésére és fejlesztésére az érdekeltek tömör egyesülésére és összetartására szükségük van. Meg fogják magyarázni, hogy nem csak az az érdekük, hogy a tőlük követelt közterheket vállalják, hanem a kölcsönös védelemben a módot is akarják megszerezni és megtalálni arra, hogy a közterhek iránti követeléseknek eleget is tudjanak tenni és ezen terhek levonása után megélni is tudjanak fáradságos munkájuk és szorgalmuk után. Talán csak van erre joguk is?!

A belügyminiszterium igazán cöppösnek mondható és teljesen indokolatlan intézkedés: ellen sürögősen kell cselekedni és érvekkal arra bírni, hogy az új szabályrendeletnek a kötelező társulásra vonatkozó eredeti rendelkezését mentől előbb hagyja jóvá.

A borviz-kartell.

Mint előző számunkban említettük, a Fekete Mór-féle borviz-konzorcium, mely Erdélynek minden ásványvizét szeretne volna lefoglalni, kartellizálni, (a legjobbakat azonban nem sikerült) az erdélyi sajtó nagy részének — mint a fővárosi lapoknak már előzően — drága pénzen fizetett hirdetésekkel adott le és olyan értelmezett cikkeket, amelyek azt akarják a közönséggel elhitetni, hogy ez a Magyar ásványviz. kiv. társaság tulajdonképpen hazafias dolgot cselekszik, mert a külföldi vizeket akarja kiszorítani! Szóval port hint a közönség szemébe, vagy legalább is ilyesmit céloz a külföldi vizeket illető ezen hülye emlegetésével. Tudott dolog ugyanis, hogy a hazai vendégkökben az egy gűshűblin kívül alig van más külföldi víz s az is csak nagyrítka helyen. A borviz-kartell-nyuzda tehát csak félrevezetni akar akkora, midőn a hazafiságot, a külföldi vizek kiküszöbölését emlegeti, amivel a közönséget és a vendéglősöket illető kizsákmányoló céljait takargatja. Gyalázatos vonás, rüti vétek s eljárás ez a konzorcium részéről. Azonban a kartell-szövetkezeteknek ez közönséges, kicsiny eset, mivelhogy üzleti bázisuk is ez: a népek félrevezetése és kiuzsorázása. Szaktársainkat figyelmeztetjük, hogy a Fekete Mór-féle borviz-konzorcium érdekében szóló közleményeknek ne üljön föl, azoknak ép az ellenkezőjét higgye el és ugyan-csak erről igyekezzen meggyőzni a közönséget is.

Bojtkáltált ásványvizek.

A Fekete Mór-féle borvizkartell-nyuzda ezeket a vizeket kartellizálta és emelte föl 140—160⁰⁰/o-kal: **Borszéki, Bodoki Matild, Baross, Borhegyi, Bobolti, Előpatáki, Felsőrákosi, Fehérköi, Glória, Hargitaliget, Horgász, Hankó, Kászonjafalkalvi (Borpaták), Kászonyi főkut (Salutáris), Répáti, Sztojkaik.**

Erdélyi szaktársaink felhívják a hazai vendéglős kartársakat, hogy az itt felsorolt vizeket seholse szolgáltassák ki s a közönséget igyekezzenek a borvizkartell (Magyar ásványviz. forg. és kiv. részvénytársaság) kizsákmányoló céljairól fölvilágosítani.

A bojkottált »Borszéki«

Erdélyi szaktársaink föl hívják egy az erdélyrészi, mint a Királyhágón inneni vendéglősöket, hogy az erdélyi borvizekkel bojkottálják a kartell-nyuzda szorgalmazóját: *Fekete Mór »Borszéki« vizét is.* A nagyközönséget, de különösen a vendéglős-kocsmárosokat kizsákmányoló konzorcium megérdemli, hogy gonosz merényletükért a vendéglősöknek egész nagy egyeteme sujsza.

Kimaradtak. A »*Borviz-kartell*» rovatunknak többi közleményét térszűke miatt jövő számunk közli.

A Szekesfővárosi Vendéglősök és Kocsmárosok Ipartársulata hivatalos közleményei

Asz Ipartársulata hivatalos helyisége VIII. Rákóczi-ut 13. II. sz. az. sz. van.

Hivatalos órák: minden hétfőn szerdán és pénteken délután 3—6 óráig.

Jogitanácsot ad az Ipartársulat minden tagjának a társulat ügyésze: dr. Waigand József, lakik IX. ker., Üllői-ut 5. — A jogitanácsadás a taksóra néve díjtalan.

Az Ipartársulat tagjai minden szakipari-, adó- és illetékügyben, szakbeli utbaigazításért forduljanak az Ipartársulat titkárához.

Az Ipartársulat mindennemű hivatalos közleménye kizárólag a „Fogadó” utján közöltetik.

TÁRSULATI ÉLET.

Budapest, — 6. A »*Budapesti Kávé-i partársulata*» április 6-án rendkívüli közgyűlést tartott a tagok nagy-számu jelenlétében. *Nemsi Antal* elnök ismertette a közgyűlés összehívásának okát. — A kávévendéglősök ugyanis nyilvános gyűlésükön memorandumot fogadtak el, melyet április 5-én vagy száz munkanélkülipincér, házfőző, konyhalegény és tanulófu hozott el az Ipartársulat helyiségébe és átadták azt a szabad szervezet nevében.

Az emlékiratban nagyobb munkabért és a társulat által felállított munkaközvetítő paritásos alapra való fektetését kéri.

Elnök erre vonatkozólag az előző nap tartott választmányi ülésen elfogadott határozati javaslatot ajánlotta elfogadásra. A javaslat így szól:

»A közgyűlés a benyújtott emlékiratot érdemleges tárgyalás alapjául nem fogadja el és kijelenti, hogy az ugynevezett szabadszervezettel, amelyet törvényszerű egyesülésnek és a budapesti kávévendéglősök hivatalos érdekképviseletének el nem ismer, tárgyalásba egyáltalán nem bocsájtjuk. Ismétlenül kijelenti továbbá a közgyűlés, hogy a

kávévendéglősök részére az eddigi jogokat és kedvezményeket továbbra is feltétlen biztosítja. Kijelenti végül a közgyűlés, hogy azok a munkások, akik a jelen határozat folytán munkájukat megszüntetik, az Ipartársulat tagjainál többé munkát nem kaphatnak.»

A közgyűlés vita nélkül egyhangulag elfogadta a javaslatot, mely után elnök a közgyűlést bezarta.

Közgyűlés. A »*Budapesti száll., vend stb.* (Gundel-fele) *Ipartársulata*» március 29-én tartotta évi rendes közgyűlését, mely a megszokott lánnya érdeklődés mellett folyt le. A megjelentek arcáról bizonyos csüggedés, lehangoltságot lehetett leolvasni. — A közgyűlés az elnöki megnyitót után áttért az évi valamint a felügyelő-bizottság jelentésére. A hosszúra nyújtott jelentés nem tudott eredményt konstataálni, ha csak az elért deficitet nem minősítik annak. A jelentések tudomásulvétele után áttért a választásra. Megválasztották újbó Gundel Jánost elnöknek, ami persze természetes is. A választás után *Bokros Károly*, ki a választmányba került, felszólalt és rámutatott arra a közömbösségre, melylyel a fővárosi vendéglősséviselték a társulat irányában. Azt mondják, hogy 400 egynehány tagunk van. Hat hol vannak? Ide, amint látjuk, csak 70 tag találtá érdemesnek az eljövételt. De nem is történik semmi. Letárgyalunk évente egy közgyűlést s aztán következik — semmi. Ide a közgyűlés v gy a választmányi elősége egy indítványt nem nyújtanak be. De panaszt sem. Hiba, hogy a kibemert nem becsljük. Aki kissé megzavartodott, fölhuzza az orrát. Ép azért ül őszinte szó sohasem hallatszott. Ideje, hogy ez megváltozzék. *Muckassay Sándor* felszólalásában megemlítette, hogy az olyan előretaláló kartársnak, aki még tegnap lovat patkolt vagy szakot hordott, ő bizony nem nyújthat kezét. Legfeljebb mint embernek, de nem mint kollegának. Ezután a tanonckutatásról beszélt és felsorolta annak hibáit. Majd több egyemást magasztaló tószót után elnök berekesztette a közgyűlést.

Veszprém. — A »*Veszprémvárosi vendéglősök, kocsmárosok, szálladások és kávéos Ipartársulata*» ézevi közgyűlése alkalmával terjedelmes jelentésben számolt be a társulat választmánya az elmúlt évben kifejtett működéséről. A jelentés konstataálja azt a fölötté sajnálatos tényt, hogy nagy része a szaktársaknak még nem tagja az Ipartársulatra, de különösen áll ez Pápa városa és vidékére. Így pedig az »egyesült erővel« való működés és a vendéglőspar érdekében hathatos megvédése lehetetlen. Beszámol a tavalyi közgyűlésen megjelelt pótválasztásról, mely alkalommal *Kreutzor Ferenc* pénztárosnak, *Egyed János* és *Gerstmann Ernő* választmányi tagokul választották. Ugyancsak a tavalyi közgyűlés estjén

rendezett társulati bál, fényes sikere mellett 409 kor. 06 fill. tiszta jövedelmelt hozott a társulatra.

A vendéglős iparnak képesítőkötése iránt a társulat is kényveten terjesztett a kereskedelemügyi miniszter ur elé, ki dr. *Óváry Ferenc* orsz. képviselőhöz intézett magánlevelében megígerte, hogy az új Ipartörvény tervezetének előkészítése alkalmával a kérelmet megfontolás tárgyává fogja tenni.

»Ófelsége a király mult évi veszprémi tartózkodása alkalmával a társulat tagjai testületileg vettek részt az ünneplyes fogadtatásban és a bizottságban *Hordosy Lajos, Lohonyai István* és *Schönfeld Mór* választmányi tagok hivatalosan kiküldve, működtek közre.

A záróra rendezése iránt a társulat két felelőszert terjesztett be, de a miniszteriumban még nem intézték el. (Ott ráérnek! A szerk.) Ugyisntven eljárt a társulat az illetékes hatóságoknál azíránt, hogy ne szaporítsák az italmérések számát és ne támasszanak annyi konkurenciát a meglévő és közterhekkel az összeszerokadtság megrakott italmérőknék. A jelentés a következő lelkesítő szavakkal végződik:

»Hogy azonban nagyobb eredményeket érhessünk el és hogy nagyobb tekintéllyel léphessünk fel a gyű egyesek, mint hatóságok előtt, mulhatlan szükségös, hogy a társulat zászlaja alá minél több tagtárs és harcos sorakozzék, mert a mai taglétszámmal még nem lehet döntő csatát nyerni a hatóságok sérelmes intézkedéseivel szemben. A tagtársak napról-napra olvashatják hirlapokban, miszerint országzserte törvényhatóság, városi és községi közgyűlések egymásután a vasár- és ünneppapi zárórák behozatala mellett foglalnak állást, tehát a szaktársaknak is mennél tekintélyesebb számban kell tömörülnök, hogy védekezheszenek a társulat vezetése mellett jogosult és jól felfogott anyagi és erkölcsi érdekeik megvédésére. Szükségesnek tartjuk azonfelül a bortaladó előlérését is, miután oleso borárak mellett remélhető iparágunk ujlólagos és sikeres fellendülése. n-magunkért tesszünk tehát akkor, amikor szervezedünk, tömörülünk és társulataunk ügyei iránt érdeklődünk.»

A társulat elért eddigi sikerei az elnökségnek és választmányának, de nem kis mértékben *Széli István* társulati titkárnak tudhatók és be reméljük, hogy ilyen céltudatos vezetéssel és működéssel, a társulat hatalmas testületté fog fejlődni.

Baja. A »*Bajai vendéglősök, kocsmárosok és kávéos Ipartársulata*» március hó 27-én délután tartotta a tagok nagy számának részvétele mellett évi tisztújító közgyűlést. Megválasztották egyhangulag: *elnöknek* újból: *Deutsch Mátyás* és *alelnököknek:* *Wagner Károly* és *Lengyel Sándor*. *Titkár* és *jegyző:* *Kováts Márton*, *pénztárnok:* *Zweig Mór* és *sámvizsgálóknak:*

Trafikant Károly, Heimbürger János és Elő Miklós lettek megválasztva. *Választmányi tagok:* Mátyai Ignác, Hirschler Henrik, Grünhut Gábor, Müllner József, Koos István, Horváth János, Fekete Márton, Pock Ferenc, Spanier Gáspár, Schreier Simon, Lovretyi Mihály, Krausz Gábor és Heteyi Ignác. *Póttagok:* Adam Mór, Preimayer Pál és Tóth József. **Kassa,** április 5. A *«Kassai szállodások, vendéglősök, kocsmárosok és kávéos ipartársulata»* mult h. 23-án tartotta II. évi rendes közgyűlését nagy számban megjelent társulati tag jelenlétében. Tehát 2. évet éli ez a társulat s hogy mennyire szükséges volt annak létesítése, azt legjobban igazolja a terjedelmes jelentés, melylyel a társulat a közgyűlésnek beszámolt. A szervezési munkálatokon tulesen, konstatalja a jelentés, hogy még nem minden kassai szakértés tagja az ipartársulathoz, noha a náluk is fennálló sok baj leküzdése okvetlenül szükségessé teszi az összetartást és egyesülést.

A jelentés kiemeli a társulati tevékenység egyes fontosabb részeit, úgy mint: a harcot a szikvizkattell ellen és az önálló szikvizgyár létesítésére vonatkozó rendelkezést. Ezt az eszmét azonban megfelelő rekompenzáció következtében elejtették. A Kassai I. szikvizgyár r. t. ugyanis köteleiséget vállalt arra, hogy a társulat pénztarába 6 éven keresztül évenként 1000 kor. fizet be azért, hogy ezen 6 év alatt a vendéglős-szikvizgyárat nem létesítik. Ezekivül a társulat tagjainak kedvezményes árban szállítja a szikvizet. Ez igen szép eredmény.

Felsorolja a jelentés a küzdelmet, amit a pénzügyigazgatóság azon terve ellen tettek folyamalba, hogy t. i. 40 vendéglőstől az italmérsi engedélyt be akarja vonni. (A *«Fogadó»* ezzel a merényletszámba menő tervvel annak idején bővebben foglalkozott.) A terv ellen úgy az ipartársulat, mint a város polgármestere felelősebb.

A korlátolt italmérsék (szatócsok, fűszeresek stb) ellen állandó küzdelmet fejtenek ki, azonban a pénzügyi kapzsiság ellen *törvény módosítás* nélkül alig védekezhetnek.

rvendetés tényként említi a jelentés, hogy az ottani sörgyár tulajdonosa, mint a társulat tiszteletbeli tagja 1000 kor. tagdíjjal támogatja a társulatot. (Ennek előzményeit a *«Fogadó»* olvasóival bőven ismertették.)

Felsorol ezek után a jelentés egyesek érdekében sikeresen kifejtett nagyobb jelentőségű munkálatokat, amiket az érdekelt egyes egyén hiába tenne folyamalba, eredményt nem érne el.

Végül a jelentés lelkes szavakban hívja fel a szakértéseket, hogy sorokozzanak a társulat zászlója alá, mert *sikerüket csak egyesült erővel lehet elérni.*

És most legyen szabad a *«Fogadó»* szerkesztőségének is megjegyezni tenni

a kassai ipartársulat fejlődéséhez és sikeres munkálatához. Nem vagyunk barátai a személyes kultusznak, de önértetesen konstataljuk, hogy az érdem nagyobbik része *Dávidkó* János társulati jegyzőt illeti, ki körültekintéssel és becsülettel törekvéssel szolgálja társulata és annak tagjai érdekeit. Kívánjuk, hogy ambíciója ne lankadjon és működésében ne fáradjon el.

Szabadka. — A *szabadkai vendéglősök, szállodások, kávéház-tulajdonosok és kocsmárosok egyesülete* március 17-én tartotta évi rendes közgyűlését a tagok élénk részvételével. A közgyűlés az évi jelentés, valamint a felügyelő-bizottság jelentésének elfogadása és a felmentvény megadása után áttért az új tisztikar választására. A választás eredménye a következő: *előnökek* Perge Lajos, *előnököknek* Karlovics Pál és Budencsevics Simon, *pénztárnok* Vojnics Z. Pál, *ügyveznek* dr. Plezskovicz Lukács (újból), *titkárnok* Muszin Márton lettek megválasztva. A *választmányba:* Ivics János, Kovács R. Antal, Szekulics József, Grecsi Lyubomir, Pátay Alajos, Lányi Elek, Knapce Vince, Knapce Antal, Vaszilyev Nenád, Simokovics Ágoston, Szeibold József és Glavicsics Simon; *választmányi póttagoknak:* Orcsics Balázs, Szántoy Ignác és Kamarics Árpád; *számvizsgálóknak:* Horváth Lajos, Polyakovics Erneszt és Varga H. Béni választottak.

Győr. A *«Győri pincér-egylet»* március h. 29-én tartotta évi és tisztújító közgyűlését, mely alkalommal a tisztikarba egyhangulán a következők választottak be. *Elnök* lett újból: László József. *Álőnökök:* Csukovits István és Harcy Károly. *Titkár:* Dénes Miklós. *Pénztárnok:* Dreiszker József. *Háznagy:* Móritz Mihály. *Könyvtárnok:* Perger Károly. *Választmányi tagok:* Koch Samu, Tóth Sándor, Zsolnai János, Schlesinger Ignác, Borostyan Lajos, Kovács Flóris, Marschall dön, Remes Mihály, Lukács Ferenc, Mátyás Gábor, Madarász József, és Dénes Miklós. *Pótválasztmányi tagok:* Nemeth Balázs, Álföldi Vilmos, Mike János, Gyula Endre, Nutz Mihály, Dominek Marja. *Felügyelő-bizottság:* Nemeth Ferenc, Stoiber Márton, Biringer Károly, Elő Peter, Bogárn Mihály, Meixner Lőrinc, Rosenberger János.

Pécs. (Értesítés.) A *«Pécsi pincér-egylet»* értesíti a t. üzletlajdonosokat, valamint az állást kereső pincérséget, hogy az egylet házában (Zrínyi-u. 13.) *ingyenes elhelyezőt* állított fel. A szives megkeresést mindkét részről kéri az egyleti vezetőség.

Az új bortörvény.

42. §. Kihágást követ el és 10 koronától 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő:

1., a ki hamisított bort (8. §) vagy

törkölybort forgalomba hozatal céljából mástól, tudva, megszerez;

2., a ki borseprőt, a benne lévő bor-nak kipréselés után való forgalomba hozatala céljából megvesz vagy bármiként megszerez;

3., a ki a 14. §-ban előírt nyilvántartást megfelelően nem vezeti, valamint az is, a ki ezen nyilvántartást a hatóságknak, vagy a 63. §-ban említett közegeknek, az ott jelzett célból rendelkezésükre nem bocsátja vagy abból az illetők által kívánt adatok átadását, kijegyzését és összeállítását, vagy a gyanus italokból vagy egyéb anyagokból való mintavételt meg nem engedi, vagy akadályozza.

43. §. A jelen törvényben megszabott elzárás tartama abban az esetben sem haladhatja meg a három hónapot, ha több kihágásra összbüntetésképen állapították meg, ide nem értve annak az elzárásnak a tartamát, a mely a mellékletként kiszabott pénzbüntetés behajthatatlansága esetére, az összbüntetésen felül, a büntető törvények általános rendelkezései szerint, megállapítandó.

44. §. Ha az enyhítő körülmények túlnyomók, a jelen törvényben megállapított elzárás helyett, 1000 koronáig terjedhető pénzbüntetés állapítható meg.

45. §. A munkaadó vagy a felügyelettel megbízott egyén az e törvénybe ütköző cselekményekért büntetőjogi felelősséggel akkor is tartozik, ha a cselekményt az ő tudtával és elnézésével alkalmazottja követi el, ugyiszintén, ha a munkaadót vagy a felügyelettel megbízott egyént e cselekmények elkövetésénél a köteles ellenőrzés elmulasztáa terheli.

46. §. Az ítéletben (határozatban) intézkedni kell az iránt is, hogy a zár alá vett italokkal (59. és 60. §§) mi történjék. A mennyiben azok ipari célra felhasználhatók, az ítélet jogerőre emelkedése után, a borvizsgáló szakértő bizottság szakvéleménye értelmében denaturálándók és ennek megtörténte után elkobzandók és az eljáró hatóság által az 1901 : XX. t.-c. 23. §-ában meghatározott célra Horvát-Szlavonországokban az ottani törvények szerint megjelölt célra, értekeztesendők.

Büntető ítélet hozatala esetén az elítélt kötelezendő a denaturálás költségének viselésére.

Különös méltánylást érdemlő esetekben a hatóság a zár alá vett italokat — a denaturálás megtörténte után — ipari célra leendő felhasználás végett, a jogosultnak visszaadhatja.

47. §. Azok a hamisított italok, a melyek ipari célra való felhasználásra nem alkalmasak, vagy a melyeket denaturálni nem érdemes, kiöntés útján megsemmisítendők.

Ezen szakasz, valamint a 46. § rendelkezései alá esnek a készletben talált borhamisításra szolgáló tiltott anyagok is.

48. §. A zárálvételre, denaturálásra elkobzásra és a hatóság által való érté-

kesítésre vagy megsemmisítésre vonatkozó rendelkezések (46., 47., 59. és 60. §§) akkor is foganatostandók, ha a kihágást ismeretlen egyén követte el, vagy ha a rendőri büntető eljárást más ok miatt folytatni vagy a kiszabott büntetését az elítelt végrehajtani nem lehet.

49. §. A 37. és 38. §-ok alá eső kihágások eseteiben a büntető ítéletben, ennek az elítelt fel költségben leendő hírlapi közzététele is elrendelhető. A közzététel elrendelése esetében az ítéletben meg kell nevezni azt a lapot, illetőleg lapokat, a melyben az ítélet közzéteendő, s a közzététel iránt az ítélet jogerős emelkedése után azonnal intézkednie kell a hatóságának, még akkor is, ha az elítelt esetleg nem volna felalálható s a kiszabott büntetés nem volna végrehajtható.

50. §. Aki a jelen törvénybe ütköző kihágás miatt büntetettik, a készletben talált vagy forgalomba hozott hamisított italok egész mennyiségeért, a természetes bor után járó állami boritaladót is tartozik megfizetni.

E célból, továbbá a szeszese italok kimerésére, illetve kismértékben való elarusítására szóló engedélyeknek netalán elvonása iránt szükséges eljárás megindítása és az ilyen engedélyek kiadásának megtagadására vonatkozó előjegyzés foganatosthatása végett, az ítélet — jogerős emelkedése után — az illetékes kir. pénzügyigazgatósággal is közlendő.

51. §. Az e törvényben megállapított büntetések csak annyiban alkalmazandók, a mennyiben az elkövetett cselekmény, a büntető, vagy más törvények rendelkezései szerint, súlyosabb bűncselekményeknél nem esik.

Ezen rendelkezés a közegészségügyi törvények és szabályok alkalmazását nem zárja ki

KÜLÖNFÉLE KÖZLEMENYEK.

A képesítés kérdése. A vendéglős iparnak képesítéshez kötése tudvaleg régen régi óhaj, régi vágya az ezen ipartörzök tartozékainak. Mindannyian szeretnők, ha e foglalkozási ágat gyakorlati csak azoknak engednék meg, akik azt tanulták, szenvedtek és fáradoztak érte. Mindez azonban csak óhaj és vágy, mert eddig senkisekelekedett arra nézve, hogy e fontos kérdés meg is valósuljon. A székesfővárosi vendéglősök és kocsmárosok ipartársulata végre is magáévá tette az eszmét, amelyet nehéz, kitarító munkával az utóbbi három esztendőben oda fejlesztett, hogy az ugyancsak általa irányított összes vendéglős-ipartársulatok kérelmére kereskedelmi kormány, az ipartörvény revíziójának most folyó tárgyalásán első helyre jellelte a vendéglősöket. Mint előző számaink jeleztek, az új ipartörvény anketjén, a kezdeményező székesfővárosi vendéglősök ipartársulata is

képviselve volt, s nevében *Szűcs Béla*, a társulat titkára szólalt föl és tette meg észrevételeit. Szűcs Bélának ezt a felszólalását mult számunk vezető cikkével kapcsolatban ismertette. Hogy a vendéglős-ipar eme fontos — »képesítéses« — kérdése iránt mily nagy az érdeklődés, azt csak most, e minden vendéglős-kocsmáros ember szívéből fakadt beszéd révén tapasztaltuk. Szerkesztésünkben ugyanis több mint száz levél és levelezőlap érkezett, amelyek mind az illető felszólaló iránti hálas elismerésüket és üdvözlőtleiket fejezték ki. A rendelkezés anyagot tartalmazó leveleket, lapunk kis tere miatt persze nem ismertethetjük, de jellemzően megemlíthetjük egy sopróni (pincér-mészárosból lett) vendéglős, rövid lelétezi levélét, amelyet ilyen fejezett be: *Az Isten éltesse azt a derék titkár urat, az érdekekben mondott gyönyörű beszédéért!*

Figyelmeztetés. Tisztelettel fölívjuk előfizetőinket, akik előfizetésükkel *régebben* vannak hátralékban s azokat is, akiknek előfizetésük most járt le, hogy sziveskedjenek az elmaradt előfizetésüket az előzőleg vagy a jelenleg kapott utalványon postafordultával beküldeni.

A borellenőrző bizottság tagjai. A földmivélségi miniszter rendeletére minden elsőfokú hatóság területén legalább egy-egy borellenőrző bizottság alakítandó, amelynek elnökét és tagjainak felét a földmivélségi miniszter nevezi ki, másik felét pedig a törvényhatósági közgyűlés választja. A főváros tanácsa a legközelebbi három évre a következők kiküldését ajánlja a közgyűlésnek: I. kerület: Terney Farkas és Schneller Jenő; II. ker.: Weinek Károly dr. és Gallauer Károly; III. ker.: Weber József és Haszmann József; IV. ker.: Göttler László és Kiss Ferenc; V. ker.: Nord Mór és Kramer Miksa; VI. ker.: Frick dám és Fürst Tivadar; VII. ker.: ifj. Sprung János és Salcer Ignác; VIII. ker.: Hilberth Károly és Pelcman Ferenc; IX. ker.: Steger János és Weisz Károly; X. ker.: Schmitterer Imre és Balog József.

Hymen hírek. — *Ehrenwald Géza* ismét pincér e hó 20-án tartja esküvőjét *Braun Margit* urleányának Kisterenyén. — *Juhász Lajos* báró nagyvendéglős kartársunk április 20-án tartja esküvőjét *Rezsinka Stefikével*, Rezsinka pozsonyi vendéglős szép-műveltségű leányával Pozsonyban. — *Reiter Gyula* giréti vendéglős szak-társunk február 15-én vezette oltárhoz *Szauer Rozát*, Szauer Orbán gazdalkodó leányát. — *Varga József*, a kolozsvári Newyork fogadó szobafőnöke *Haintz Erzsikét*, özv. Haintz Istvánné műépítésznő bájós leányát eljegyezte Kolozsváron.

A kötelező bornyilvántartás tárgyában a »Székesfővárosi vendéglősök és kocsmárosok ipartársulata«

megokolt beadvánnyal fordult a székesfővárosi tanácshoz, melyben a kisebb vendéglős érdekeiben arra kérte, hogy tegyen oly értelmű előterjesztést a földmivélségi miniszter urnak, miszerint az olyan vendéglősök és kocsmárosok, kiknek évi borfogvasztása nem haladja meg a 150 hektolitert, mindenkor felmentve legyenek a bornyilvántartás kötelezettségétől.

A Gundel-féle társulat, a borvikkartell megmás gyűbekek. A vendéglős-kocsmárosokat és a közönséget egyaránt kizsákmányoló Ferkó Mertele »borvikkartell« ellen bojkott mozgalmat indító »Brassóvármegyei vendéglősök ipartársulata« a mult hó utolsó felében körriratilag kereste fel a hazai testvértársulatokat, kérve, hogy a 140—160°/o-kal megdrágított vizet a kartell-nyuzdának ne árusítsák, illetőleg a kapzi konzorcium ellen indított harcukban legyenek irántuk némi kis rokonszenvvel, ugy mint kollegáikkal ilik. (Azt, hogy mint testvér testvért támogassa, nem várták, mert tudják, hogy messze van még az az idő, amikor a magyar vendéglős is testvér vagy kollegát lát az ugyanazon pályát folytató társában.) A brassóiak a budapesti Gundel-féle társulatnak is küldték egy ilyen iratot és bizonyára abban a hiszemben, hogy itt is szimpátiával fogadtatnak, amiben azonban csalódtak, még pedig nagyon. Ugyanis a Gundel-féle társulat a mult hó utolsó felében tartott választmányi ülésén *minden megjegyzés nélkül* feloldotta a brassói testvértársulat levélét, illetve napirendre tért fölőtte. — Mindehhez persze senkinek semmi szava sem lehet. Nekünk azért nem, mert mi ismerjük a Gundel-féle társulatot és tudjuk, hogy annak vendéglős-érdeket szolgáló — pláne, ha az kartell-kérdéssel kapcsolatos! — épen annyi, mint az a kívánat, hogy a szerbek a lehető legbensőbb szeretettel viseltesse nek a németsek — a »svábák« iránt. Azonban a világ folyását nem lehet visszafordítani, az holtbizonyos. Már pedig ez a képtelen dolog állna be, ha a Gundel-féle társulat egyszer a fogadós, vendéglős és kávésipar kizsákmányolására kartellszerűen törekvő érdekkörök ellen állást foglalna. A Gundel-féle társulat maga is takarója a sörkartellnek. A kartellben lévő budapesti sörgyáraknak a takarója és uszály-hordozója. A budapesti sörgyáraknak kartell-szövetsége és azután a sörárak fellemelése ennek a társulatnak hallgat beleegyezésével történt. Igaz, nem szabad elfelejtenünk, hogy a Gundel-társulat feje, t. i. Gundel János — a sörkartellnek az embere. Évek óta igen sok ezrest gyümlécsőzött neki a kartellben lévő részv. serfőzde, mint igazgatósági tagnak. Hát csak érdeke akkor Gundel elnöknek, (ha nem is a vezetés alatt álló társulatnak) hogy »kartell« ellen szó ne essék. Mivel pedig a holló nem vája ki hollónak a szemét, — a közön-

ség és a vendéglősség kiszíjoltására alakult »Borviz-kartell« ellen indított akcióhoz sem csatlakozhatott a Gundel-féle társulat. Ami, tekintettel az itt elmondottakra, érthető, de talán — helyesülhető is.

Vizsga. A nagyváradi vendéglős szakirányú tanonciskola március hó 23-án tartotta évről-évre vizsgáját, mely a jövő vendéglőseit, mint arra hivatókat mutatta be. A tizenkilenc tanuló közül ugyanis a lehető legjobb eredménnyel vizsgázott le tizenhat és csak három lett vissza vetve egy-egy esztendővel. A vizsgázó ünnep alkalmával Tóth Endre szaktanár a szaktanár-gyakból, Szűcs László iparisk. igazgató az iránytan, földrajz és természettanból, Kerekes József tanár a franciából, a könyvtvitel és számtanból, míg Matkó Benó tanár az árúmentés és ásványtanból intézett kérdéseket a tanulókhöz. Az ünnepélyes aktsion Lukács Ödön p. e. vednökön kívül Schiller Sándor vendéglős iptársulat elnök, Kriszta Sándor pincér-egyleti elnök és egy a szakkörökből, mint a nagy közönség köréből is többen vettek részt.

A rózsahelyi rendőrkapitány. Hogy ez az ur a »Fogadó«-ba kerül, annak az az oka, hogy rágalmozásért panaszt emelt a rózsahelyi vendéglős stb. iptársulat elnöke, Porgess József és titkára, Vig Armin ellen, kérve a rágalmozás megállapítását és a panaszokat megbüntetését. Az iptársulat ugyanis a kapitány eljárása ellen, mely a vendéglősök és vendégeik folytoni bírságolásában nyilvánul, — panaszt emelt a város tanácsánál és ebben, a kapitány nézete szerint, öt megrálmaztatók volna. Az iptársulat elnöke és titkára vállalta a felelősséget és miután közhivatalnok eszelekményéről van szó, állításukat bizonyítani fogják. Az érdekesnek ígérkező per lefolyásáról annak idején olvasóinkat értesíteni fogjuk.

Borkészletről szóló kimitatás. A Magyar Szőlőszőlő-Öröszög Egyesület — egy saját tagjainak, mint egyéb bejelentőknek borbejelentése alapján, összehívotta a borkészletéről szóló jegyzék, melyben 800 gada 150 ezer hektoliter bort jelentett be tételeink, azonban pedig a felsorolt községekben, még több mint 350 ezer hektoliter bor fekszik, úgy, hogy a vásárló közönségnek egy félmillió hektoliter áll rendelkezésére. Ezen kimitatást a M. Sz. Ö. E. igazgatósága elküldte az összes hazai és nagyobb külföldi borkereskedőknek, vendéglősöknek, az összes magyar és osztrák tisztelkedőnek stb. Azonkívül pedig bárkinék, a ki borkor írták érdeklődik és ezt levelező lapon tudatja az igazgatósággal (Bpest, IX., Üllői-ut. 11. H.), készségesen küld ilyen kimitatást.

Mozgalom a garázda vendégek ellen. A marosvásárhelyi pincérség kulturális és a pincérség érdekeinek megvédése céljából egyesülési mozgalom indított. A »Királyhágontul pincérek-egylet« címen alakuló testület fenti célon kívül az erdélyi pincérségnek a garázda vendégek ellen való megvédését is szolgálja. Ugyanis az erdélyi részen működő pincérek nagyon

sok helyen ki vannak téve annak, hogy egyes »urieberek« részéről indokolatlan és brutális sértések, s több esetben inzultusban részesülnek. Az alakítandó egyesület ez ellen úgy kívánja megvédelmezni a pincérséget, hogy az illető garázda természetü vendégre kimondja a bojkottot. A minden politikai célatot kizáró egyesületi mozgalom az ottani főnöki kar is meleg szimpátiával fogadta. A mozgalom élén: Lázár L. Adófi, Schodits Ferenc, Kiss Kálmán stb. ottani főpincérek és pincérek állának.

Se koszt, se kvártély, se más ... (Le kelten fogadósok. A kereskedelmi utazók figyelmébe.) A nagyváradi Feketesas nagyfogadóit tudvalevően két fiskális ember építette, s a nagy esomé kereskedéssel, cukrászolt stb. telepekkel épület fogadói, valamint a vendéglői és kávéházi rész is külön-külön kezreke biztók. Mig azonban a kávéház Haraszthy Károly kiváló szakember, a vendéglős Bernád Albert váradi ismert vendéglős kezébe, a fogadói rész Betteres Somogyi tó ügynök és könyvelő kezébe került. A »se koszt se kvártély« néta e két újdonsült fogadósról szól, (bárha ugyan nem valami érdemes őket nétaba foglalni.) Somogyi és Better, mint minden szerencsevadász vagy ezeknek nagy része, azért lettek fogadósok, hogy minél előbb és mentül jobban megdagadójának, s erre nézve, amint ez különben természetes is, minden alkalmas eszközt fölhasználnak. Egyik ilyen eszközü, ami az egész »Feketesas« jöhért nagyban lerontja, az, hogy a fogadói személyzetnek se élemezést, se lakást, se fizetést nem adnak. Ezenfelül fali felhívások és hirdetémények útján a közönséget kerik, hogy borralvalt senkinek se adjanak. A szobapincérre, aki 1000 kor. övadékot tartozik adni, ugyanez a feltétel áll. Erre se kap se fizetést, se lakást, se kosztot. A számlát kiállítva adják a kezébe (s a számlán nyomtatva áll, hogy borralvalt nem adandó) s az itt kitüntetett szerv (kiszolgálás) pénzti is a fogadósok vágják zsebre. Kérdezhetjük már most, hogy a szobapincér stb. személyzet miből él? Ehhez azonban a bérlőknek — semmi közük. Azért itt-ott kapnak borralvalt — mondják a zseniális emberek. A sajnos pedig az a dologban, hogy övadégle mindig akadt 1000 korona övadékos szobapincér és személyzet — persze, nem helyből. Az elhelyező egyletek és intézetek, valamint a pincérség figyelmét föl hívjuk erre az izletre. És ugyan-csak jóakarattal figyelmébe ajánljuk a dologt a kereskedelmi utazó uraknak, mint akikről tudjuk, hogy egyesek embertelen céljainak sohasem hagyták magukat fölhasználtatni. Meg vagyunk győződve, hogy a Somogyi és Bettereknek egy sereg szegényemberkiszakmányolására irányuló törekvést egy pillanatil sem fogják támogatni.

A kormány mint fogadós. Nem tréfa, amit mondunk. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter az állam rére megvásárolta Csorbató és Tatra-Lomnic szállodát és a miniszterium saját vezetése alatt és saját részijében azokat továbbvezetni óhajtja. Lesznek tehát a sok állami intézmény mellett Magyar állami szállodák is. Majd megvárjuk, hogy mi lesz ebből az új jövedék vállalkozásból.

A »Magyar Fördöklausz« 1909. II. kiadás, szokatlanul díszes kiállításban, a napokban hagyta el a sajtót. — Az ügyesen összehittolt, könnyen áttekinthető, hézagpótló munka, magyar és német nyelven illusztrálva részletesen ismerteti a magyar fürdőket, gyógyhelyeket, nyaralótelepeket, sanatóriumokat, viz-és magánygyógyintézeteket, nemkülömben a hazai ásvány-és gyógyvizeket. Erdős József a munka szerkesztője, igazán dicseretes és sikeres munkát végzett, amidőn szavatoltat lollal és nem mindennapi rutinnal vette kezébe a hazai fürdőket eddig sejtetes irodalmának ügyét, produkciót olyat, amint eddig számlálat kellett nélkülözniük irodalmunk ezen ágában. A nélkülözhetetlen diszunka szerkesztés valóban megérdemli a legtejesebb dísmérést ezen hazafias vállalkozásért, mert a munka hivatalban van arra, hogy a nagyközönség előtt helyes világításban mutassa be a magyar fürdőket és ezáltal gátat vessen a magyarságtól a külföldi fürdőibe és külföldi ásványvizekért kiözönlő ok milliának. — A diszmnvét, mely határozott nyeresége irodalmunknak, ajánljuk figyelmébe minden érdeklődőnek, különösen pedig azoknak az illeletes köröknek, akiknek hivatásuk pangó hazai fürdőink ügyét elősegíteni. A díszesen beöltözött munka az ország valamennyi városát és hajlékát illeti, mert a fürdő, egyelőben és nagyobb szállodákban nyer dígyentes elhelyezést. A diszmnvét bárkinék is ingyen küldi meg a »Magyar Fördöklausz« kiadóháza, Budapest, Eötvös-utca 36. I. 9.

Közigazgatás sörözés mellett. Berlin polgármestere újítást léptetett életbe. Havonként ugyanis a városzházban sör-estéket rendez, melyen a községtanácsosok — szivesen vesznek részt és ilyenkor eszmecserére utján foglalkoznak a város közügyeivel és kellemes szórakozás közben előkészítettek sok üdvös dologt. Nem rossz az eszme ugyan, de csak az a kifogásolható benne, hogy nem a sörben, hanem a borban van az igazság.

Vári Szabó csemegéi. Vári Szabó brassói cukrász egy csomag sítéményt küldött szerkesztőségünknek. A csomagban valami 18 db szokoládéból 8½ cm. hosszú és 4 cm. széles sűgü szögletes alakú torta-sítémények voltak. Az izletlethen küldött sítémény megköltötük s ily célból több szakembernek is küldtünk egy-egy darabot. Aki a sítéményből ettek, mind úgy vélekedtek, hogy a brassói Vári Szabó Pál cukrász szab. törtéai és nemben páratlanok s mint csemegé, a bpesti Gerbaud cukrásznak a legjobb izü torta-csemegéit is fölkeljük. Vári Szabó csemegéit ez illeletes szakkülmények alapján ajánljuk a közönségnek, de különösen a vasuti vendéglősöknek figyelmébe. A Vári csemegék az asztali állványokra kirakva betegik állnak el anélkül, hogy azok frissességükre a legsekélyebbet is vesztenének. A beszerzésre vonatkozó tájékozás e lap első borítékján közt. »Üjdonságok« című hirdetésben nyerhető.

Királyhágontul. Ezen a címen a kolozsvári pincérek: Varga József, Cinboher Ferenc, Horváth Endre és Berta János kezdeményezésére e hó 5-én jötekünyelcu asztaltársaságot alapított. Az asztaltársaság a szegény

— pincér-gyermekek — főruházásán kívül a pincérek özevei és árvi és az elagott pincérek fölségelyesését tüzte ki nemes céljau, amelyre, a különféle címeken bevezetett büntetésekből máris tekintélyes összeg gyűlt egybe. Ez emberbaráti nemes cél szolgáló asztaltársaság rendes összejöveteleit Simon József szaktársunk kávéházában tartja.

Tamogassuk a Kossuth-muzeumot! 1848-ra örökök visszaemlékszik a magyar-Nagy idők voltának az egy évnek a megtörténésére. Áhítattal, kegyelettel kell tekintenünk mindenre, ami arra az időre emlékeztet. Meg kell becsülnünk a nagy nemzeti küzdelemből reánk maradt emléktárgyakat, melyek egy szob jó kivására serkentenek bennünket. És mi mégsem adjuk meg ezen szent emléktárgyak legzdragabb tárházának: a Kossuth-muzeumot k. azt. ami magasztos hivatalánál fogva őt megilleti. Hivatalos tényezők sem teszik meg kötelességüket. A múltban a Bánffy, Széll, Tisza-, sőt még a Fejérváry-kormány is támogatta a Kossuth-muzeumot, csak a mai nemzeti kormány az, mely nem tudta időben felismerni az egy évnek a hazafias magyar társadalomból, amelyre egyidő reménytelik helyezték, hogy a muzeum kiadványainak vásárlásával mentse meg a Kossuth-muzeumot. 10 korona ellenében megkaldjuk Hók János: „Rákóczi” című díszművet. Ehből a munkából 20 koronás mű díszesebb kiadásban is van. 100—150 koronát szallítjuk a „Kossuth Lajos azt izenté... c. hatalmas képet, mely 170 cm. szélességével és 130 cm. magasságával a legnagyobb szíves olajnyomat a kontinensen, a 100 koronás kép egyzertü keretű, a 150 koronás: arasznyi széles díszes aranykeretű. Tárja lensegek, kivétel ebből mellé, Ezeket a kiadványokat rendeljük meg és meg lesz mentve legértékebb nemzeti gyűjteményünk: a Kossuth-muzeum, mely Budapest, VIII., Népszínház-utca 23. sz. a van.

Eltiltott közetítés. Miután a belügy-miniszter a budapesti kávésségédek szakgyeletét felfüggesztette, a szakgyelet hivatalos lapja maga köré csoportosította az állásnéküli tagokat és ezeket elhelyezte. A VIII. ker. előjárásának ez azonban tudomására jutott s a foglalkozást közetíté iparnak jogosulatlan gyakorlása miatt eljárás indított és Vágó Béla szaklap szerkesztőt az iptartörvény 158. §-a alapján 100 kor. pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén 5 napi elzárásra ítélte s a közetítés folytatásától eltiltotta.

Az alkoholelles ország. Hát ilyen is van és pedig Indiana amerikai államban. Itt eltiltották a szesz italok árusítását, de ennek ugyan kedvezőtlen eredménye volt, mert a szesz italokhoz szokott lakosság kivándorolt olyan államba, hol ez a tilalom nem áll fenn és ez annál könnyebben ment, mert a másik állam határa nem igen esett messzire az alkoholelles átokkal juttatott helytől.

„A Háziorvos” című népszert egészségügyi havi április száma újabb tanúbizonyságát adja annak, hogy medlán azok a nagy-közönség legtevesebb partfogásai. Hárnik mostoha közegészségügyi viszonyai mellett szinte bézapotól egy ilyen irányu lap. „A Háziorvos” előfizetési ára egész évre 2. Korona 40 fillér. Szerkesztősége és kiadóhivatala Budapest, VI. Andrássy ut. 27. szám alatt van. Adásványszámmal szívesen szolgál a kiadó.

Gyászrovat. *Talabér* István keszt-beli vendéglős szaktársunkat gyászos csapás érte neje szül. *Khinizsek* Franciska és hó 7-en történt elhunytával. A nagy köztiszteletnek örvendő vendéglős né férjén kívül négy árván maradt gyermeke, valamint kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése és hó 7-en történt nagy részvét mellett.

Letört virág. Domokos Ignác ismert tapocai fogadós szaktársunkat és nejét mely gyászba borította egyetlen gyermekük, *Irenke* elvesztése, akik nyíltó bimbó idején, 15 éves korában tört le a szomorú enyészett. A péz virág-szálat és hó 10-en a föltámadás gyönyörű ünnepeken tettek sirba, a megtört szülők és a gyászoló közönség nagy sokaságának részvétele mellett.

Garab József. A régi pincérgárdának ismét egy ismert tagja költözött el Garab József személyében, ki több Szabadkán a Próféta sörcazárkóban volt főpincér. Garab szaktársunk március 14-én 47 éves korában szenderült jobblétre. Az elhunyt annak idején tevékeny részt vett az orsz. pincér mozgalomban. Temetése óriási részvét mellett történt, melyen az ottani pincér-egylet tagjai testületileg gyászszalóval vettek részt. A szabadkai vendéglősök és kávékos szinten nagy számban voltak képviselve.

Szabó János, jázárkoszállási vendéglős szaktársunk a mult hó 10-én elhalálozott. Elhunytát özvegye gyászolja.

A „Fogadó” saját ügyében.

Engedjék meg tisztelt szaktársaink, hogy az egyszer magunkról is irihassunk néhány szót. Nem szerénytelenségől tesszük, hanem jóleső érzéssel, mert arról a bizalomról és kitüntetésről akarunk szólni, amivel most, gyors egymásutánban, a „Fogadót” megisztelték.

Veszprém után, Kassa választotta a „Fogadót” hivatalos lapjává.

A Kassai szállodások, vendéglősök, kocsmárosok és kávékos iptartársulata ugyanis március hó 30-án tartott közgyűlésének határozatából folyólag, a következő értesítést küldte hozzánk:

29. sz. 1909.

A „Fogadó”-t. szerkesztőségének.

Budapest.

Ipartársulatunk folyó évi március hó 30-án tartott II. évi rendes közgyűlésén a „Fogadó” című vendéglősök szaklapját *egyhazugal* hivatalos lapjává mondtatta ki. Erről szives tudomásvélet végett van szerencsénk tisztelettel értesíteni.

Dávidk János (P. h.) **Estefáni János**
iptartársulati jegyző. iptartársulati elnök.

Hálás köszönettel vesszünk tudomást arról a leguabb kitüntetésről s mer-

jük konstátálni, hogy nem előlegezett bizalomról van szó, mert a „Fogadó” eddig is őszinte szószólója volt a vendéglősipar érdekeinek és azzá fog maradni a jövőben is. Erre tanusagot tesznek szaktársaink több ezrei, kik lapunkat járattják és olvassák.

A vendéglős és egyéb szakérdekek hathatós támogatása és megvédése azonban nem az elismerésért történik, hanem azért, mert ez a szaklap *kötelessége*. De ez a kötelességtudás és kötelességteljesítés feljogosít bennünket szaktársadalmunkhoz intézhető azon kérelemre, hogy támogassák, partolják és terjeszsek a „Fogadót” a legszelebb szakkörökben Köszönet az eddig elert szép eredményért, de ne felejtjük el, hogy Magyarország mintegy 80 ezer vendéglős (italmérési iparos) van, kinek tulnyomó nagy része még nem járta a „Fogadót”. Pedig a mai világban mégis csak illik tudni, hogy az italmérési ipar terén mi történik, mi az újság, milyen irányban kell a megélhetés és prosperálás érdekében mozgalmakat indítani, melyek azok az eszközök, melyekkel a vendéglősökre — fináncokapsziságból — rászabadított tisztességelen és természetellenes versenyt vissza lehet és vissza kell szorítani. És erre nézve a „Fogadó” jó tanácsadó, mely napirenden tartja a modern szakmozgalmakat, azokat a maga kezdeményezésével is szítja és támogatja.

Modern szakembernek mindezt tudni és annak szemellenben cselekednie is kell. Szükséges tehát, hogy szaktársaink mindegyike a „Fogadó”-nak olvasója legyen. Ezt kívánja szaktársaink saját jólfelet érdeke. És ilyen módon meg lesz szaktársaink és a „Fogadó” közt a természetes kölcsönösség a kötelességteljesítésben.

A „Fogadó” szerkesztősége.

Tapasztalatok saját pályánkon.

Ha valaki gyermekét a ma már igen elrontott pincéri pályára szánja, a következőkre legyen figyelemmel! A fiu erre a foglalkozásra alkalmas-e. Van-e kedve hozzá. Eég csinos és megfelelő testalkattal bír-e. Szüksége továbbá, hogy a gyermek lehetőleg több nyelvet birjon, de okvetlenül kell, hogy a magyar és német nyelvet szóban és írásban megtanulja. Ha mindez megvan, akkor kezdő üzletbe legjobb vagy mászárónak adni vagy olyan üzletbe, hol a mászáróságot is elsajátítsa és a hussal való bánást megtanulja. Mikor a fiu ebben a szakmában megfelelő kiképzést nyert, adjuk egy rendes étterembe, olyan helyre t. i., ahol a gazda maga is szakképzett ember. Ajánlatos a fut rendszeren beszegődtetni és lehetőleg szíveskedni is jártni vele. Leguynk figyelemmel arra is, hogy az illető üzlet éthordója és főpincére is szakember

legyenek és megbízhatók arra nézve, hogy a fiunk jó példát adva, oktatórú el józanságra, tisztaságra és leginkább a pénz megbecsülésére. Bátorra elébe állíthatjuk azt a példát, hogy igen sok üzletember van, aki igen ügyes és képzett szakember és csupán azért, mert a pénzt megbecsülni nem tudja, nem képes sehogy sem boldogulni. Ellenben számtalan olyan ember van, aki kevésbé értelmes és ügyes, kevésbé van meg szakképzettsége és csupán azért boldogul, mert kellő időben van pénze és semmi- ben sem akadályozza meg annak a hiánya.

Igen sokan azt tartják még, hogy okos embernek nem kell pénz, de ez a felfogás ma már megfordítva van. Inkább úgy mondhatjuk, hogy pénz embernek nem kell ész. Azonban a mai kedvezőtlen gazdasági viszonyok között a legjobb és legbiztosabb alap, ha pénz és ész együtt van! . . .

Az az ember, akinek pénze van, sokkal bátrabban lép fel és merészebb mindenben. A legtöbb esetben beteljesedik ilyen emberrel az a közmondás: aki mer, az nyer! Azonban nem szabad erre a példaszóra szoktatni a fiatal a *hazard játéknál*, mert az nem pincérnek való. Mert aki lillereinkint keresi meg garasait, az ne akarjon olyantól nyerni, akinek szintén nagy szüksége van a garasaira. Igenis megtanulhat kártyázni is, de csak társasjátékok és ne kápsziságból, mert a játék ismeretére is szüksége van és több-kevesebb szórakozást nyújt.

Képezzé magát az a fiatal pincér józóltsú, szellemes társalgásban, olvasás írásban, tánc is igen előnyös és hasznos, mert azáltal a test könnyed mozgását sajátítja el, s megóvja ruganyoságát. Szép menés, könnyed járás, sikkes megjelenés stb. ennek következményei.

Igen nagy szüksége van a pincérnek a tisztaságra, a test és különösen a láb ápolására.

A test ápolása természetesen a gyakori fürdésből és szabályos testgyakorlatokból áll. A lábunk ápolását a következőképpen végezzük: gyakori lábfürdő, de sohasem egészen hideg vízzel. Különösen üzlet után vagy hirtelenbe hideg lábvíz nem szabad venni, mert azáltal már igen sokan meggyomorodtak. Ha a láb egészséges, legjobb reggel tiszta fagygyuval megkenni.

Ha pedig a láb izzad, ami igen soknak kellemetlen betegsége, akkor a következőképpen járunk el: gyakran vesztünk lábvizet, a melybe söt vagy kénmájat teszünk. Este történt a lábmosás, reggel felkelve, a lábat megkenjük a következő fagygyuval: jó érett marhafaggyut kisütünk, teszrjük, mikor már hűlni kezd, bele keverünk közönséges, a boltban vett szalicilt. Ha az izzadás erős, többet teszünk a fagygyuba. A fagygyut egy dobozba öntjük és ha megkeményedett, a dobozból kivesszük és

azzal, ha szükséges, minden reggel megkenjük a lábat és vászon lábuhát használunk. Ha pedig az izzadás gyenge vagy elmuult, akkor csak minden lábív után kenjük be a lábat.

Ezekben röviden elmondtam 1-2 tapasztalatot. Kezdetnek vegyek a kártyások szívesen, mert a jövőben még el akarok mondani egyet-mást a mi »Fogadó« lapunkban, mint kártyás kártyáknak és ha jónak találják, vegyek hasznát.

Tivolt Gyula.

Hol rendeljünk paprikát?

Van szerencsém valódi szegedi külön örlet rózspaprikáimról az ármatól közölni s kérem b. megrendelésnek folytán paprikám kitűnő minőségűt meggyőződni. Valódi szegedi édes, nemes rózspaprika 1 kilogramm 3 kor. 40 fill., valódi szegedi fűlédes, gulyás rózspaprika 1 kilogramm 2 kor. 80 fill., valódi szegedi erősebb rózspaprika 1 kilogramm 2 kor. 50 fill. Cim: Első szegedi szállodások és vendéglők paprikaszállítója: *Horváth Ferenc, Szeged.* (Juránovics Tiszta nagyzerző 5 éven át volt szobafőnök.)

ÜZLETI HIREINK.

Figyelmeztetés. Azon előfizetőinket, kik a »Fogadó« t a megjelenés napján nem kapják meg, kérjük, hogy sziveskedjenek a kiadóhivatalt egy levelező-lapon értesíteni.

Budapesten a Csengeri utca 28. sz. alatti Szauder-féle vendéglő *Probászka* József megvette s azt ujonnan berendezve a m. hó elejével nyitotta meg ünnepélyesen.

Ujvidéken a Gambrinus sörcsarnokot *Koth József*, ottani ösmert vendéglős szaktársunk bérelte ki s azt saját kezelésébe április 1-én vette át.

Erdy József, ismert főpincér Budapesten a Csengeri-utca 8. sz. alatti Hubert-féle vendéglőt a hó 15-én átvette. Uj vendéglős szaktársunk az üzletet jó konyhája és italaival máris föllendítette.

Szombathelyen a szökefőltől-sörház vendéglőt *Posch Mihály* átvette, s azt »Arena-kert« új elnevezéssel vezeti tovább.

Bene János, a hajdudorogi Novella szálloda után bérloje átvette a bihari-megyei Kanyari-Sóstó gyűfőgyűrdő bérletét. Bene szaktársunk itteni vendéglői üzletét május 1-én nyitja meg.

Briher János fogadója. A hévízi nagyvendéglő volt gazdája, *Briher János* szaktársunk, a kezhelyi Amazon-fogadót átvette. Az új tulajdonos a régi jőhírű fogadót egész ujan és nagy kényelemmel rendezte be, és saját kezelésébe és hó elejével vette át. Kivánunk sok szerencsét!

Szauder Lajos fővárosi vendéglős átvette Bpsten a VI., Hajós-utca 7. sz. alatt lévő vendéglőt s a hó 7-én ünnepélyesen megnyitotta.

Deutsch Lipót, csernyeai (Veszprém m.) vendéglős szaktársunk nagyvendéglő-

lőjét ujan rendezte be és gyönyörű verandával bővítette ki. Ünnepélyesen prilis 11-én nyitotta meg.

Mirth András, előnyösen ösmert fővárosi vendéglős átvette Budapesten a VI., Nagymező-utca 21. sz. alatti Karsay féle vendéglőt. Mirth szaktársunk kitűnő borai, derek gazdasszony neje vezette jó konyhája biztosítja üzletének menétét.

Baján a Mátyás király-tér 8. sz. alatti ujonnan épült házban *Mállner József*, volt tátraházi vendéglős, több helyiségből álló csinos berendezésű vendéglőt nyitott.

Uj vendéglős. Egy előnyösen ismert régi főpincér vált meg a pincéri pályától s lépett a vendéglősségre. Uj vendéglős szaktársunk *Sámsán István*, aki Pécssett a szigeti országút 23. sz. alatt a Vardelli lévő vendéglőt vette át, melyet ujonnan berendezve nyitott meg ünnepélyesen. Sámsán szaktársunknak kivánunk előmenetelt és sok szerencsét.

Klein Lajos, előnyösen ismert nagyváradi kávé szaktársunk megvette Lugoson a Csontos-féle kávéházat s azt saját kezelésébe a napokban vette át.

Virgag László, előnyösen ismert fővárosi vendéglős, megvette a VIII., Baross-utca 6. sz. alatt lévő *Weber-féle* vendéglőt s azt ünnepélyesen a hó 25-én megnyitja. Kitűnő borai, valamint jó konyhája üzlete jőhírnevet biztosítja.

Jurai Antal volt soproni vendéglős szaktársunk Celdömölkön (Kiscell) a Korona szállodát kibérelte s azt saját kezelésébe és hó elejével vette át.

A sertésközvágóhídi vendéglő bérletét Budapesten, május 1-től kezdődő 6 évre Riedl Ágoston ismert fővárosi vendéglős nyerte el.

Fabos Ödön fogadója. Főpincérségünknek egyi előnyösen ismert tagja, utóbb a m.-vásárhelyi Royal nagykávéház főpincére, *Fabos Ödön* szaktársunk és *Szekely B.* megvették a sepsiszentgyörgyi Városi fogadót *Ujhelyi Mór* tól. A Nagykerítédesi üzlet új tulajdonosai a jövő hó f lyamán veszik át. Sok szerencsét!

Bácsstopolyán a Proketz-féle vendéglőt *Horváth Lajos*, volt bajai jőnevű vendéglős szaktársunk március hó elején vette át.

Dalnoky Lajos, ismert fővárosi vendéglős Budapesten az Üllői-út 62. sz. alatt »Barátság« címen a hó 15-én új vendéglőt nyitott. *Dalnoky* szaktársunk kitűnő konyhája, valamint jó borai biztosítja üzletének menétét.

Pozsonyban a vasut közelében lévő Deák szállodát tulajdonosa *Hüttinger I. Sámuel* a mai kor igényeinek megfelelő kényelemmel és egész ujan rendezte be.

Ruzsicska Otthon cím alatt Buda-keszen a volt Grandits-féle helyiségben, új modern berendezéssel ellátott szállodát, éttermet és kávéházat nyit Ruzsicska Ferenc A kedvelt nyaraló telepen fekvő egyetlen modern üzlet vezetését **Kaján Ernő**, sokévalóságáról ismert fővárosi vendéglős fogja teljesíteni. Sok szerencsét!

Keresteknek. T. olvasóinkat kérjük, hogy az alább keresett címek hollétét, kártársi szíveségéből, a megtudni óhajtoókaly egy lev-lapon közöljék.

Pavlik Jenő pincér hollétét egy lev-lapon az illető érdekében Sz. J. (Fogadó kiadóhivatala) kéri tudatni!

Cseny Sándor pincér (ki utóbb a fővárosban mint éthorló volt alkalmazva) hollétét egy lev-lapon **Cseny Antal**, Szeged, Kast-Vigadó-kávéház kéri tudatni.

Goldschmid Mihály, ez év elején a török-becsei Royal szállodának volt főpincérek hollétét **Kálnya Károly** fogja. Nagyvárad, „Pannonia” étterem kéri tudatni.

Ujhelyi Mór (Márton) főpincér és **Lénard József** éthorló címet egy lev-lapon **Bartha Zsigmond** szállodás, Karcag, „Városi” szálló) kéri tudatni.

Nagyváradon a Széchenyi fogadó kávéházát **Sterna Sándor**, széles körben ismert szakértárusk, nevezett üzletnek hiszen éven át való derék és népszerű gazdája újra kibérelte. A régi kávéházat, aki nemcsak az üzleti körök, hanem a nagyközönség körében is általános tisztelnek örvend, ez alkalomból számosan üdvözölték. Mi is gratuláljuk.

Jergel Emil a topolyai Nemzeti szálloda volt főpincérek atvete ugyanott a Zöldkert című vendéglőt. Jergel szakértárusk üzletét már is szép lendületbe hozta.

Pécsett a szigeti-országut 40. sz. alatti „Aranyass” című vendéglőt **Fijasz Ferenc** e hó elejével átvette.

Walter Antal, előnyösen ösmert nagyváradi szakértárusk, aki Frankfurt, Hamburg és Karlsruheban 10 éven át az első hotelek és kávéházak üzletvezetőjeként működött, Nagyváradon a **Karaszthy Károly** Feketesas nagy-kávéházának üzletvezetői állását töltötte be.

Renováció. — **Mózes Samu**, a VIII. József-utcai Munkás kávéház ösmert tulajdonosa üzletét megnagyobbitotta, s a mai igényeknek megfelelően új berendezéssel látta el. Mózes szakértárusk üzletét a közönség előszeretettel keresi fel.

Kávéház átvétel. **Zsóni István**, ösmert volt majsai vendéglős megvette Baján az Emke kávéházat. Zsóni szakértárusk újabb üzletét április elején vette saját kezésébe.

Helyváltozások. — **Szarka Imre** Budapesten a zugligeti Fácán nagy-vendéglő fog. állását nyerte el. **Szabó Mihály** a pisuki vasuti vendéglő fog. állását újból elfoglalta. **Ferenek** Mihály Kolozsváron a vasuti vendéglőben éth. állást foglalt. **Strényer** Ferenc Medgyesen a Szólo fogadó fog. állását foglalta el. **Erxinger** Gusztáv Sopronban a Magyar királyi fogadó fog. állását foglalta el. Magyar-óváron a városi vendéglő fog. állását **Szűcs** Ferenc foglalta el. a Triesztváros vendéglő fog. állását **Eder György** tölti be. Mosonban a Korona fogadó fog. állását **Zsiga** József fog-

lalta el; a városi vendéglő fog. állását **Fördös** Gábor tölti be. Celdőmőlkön a Magyar királyi fogadó fog. állását **Németh** Imre foglalta el. Ujvidéken a Récesy (M) yeri nagyfogadó étterme fog. állását **Eber** János tölti be; a kávéház fog. állását **Török** Mihály foglalta el. Fehérvár fogadó főpincérek állását **Babany** Maura tölti be; a Fehérvári fogadó fog. állását **Kohn** Sándor nyerte el. Szabadkán a Park fogadó fog. állását **Muhr** József tölti be; a Pannónia kávéház fog. állását **Prandner** Jenő foglalta el. Baján a nemzeti fogadó fog. állását **Polgár** Ferenc nyerte és mellette az éth. állást **Belthen** István tölti be; u. itt a kávéház r. fizető fog. állást **Rác** Ferenc tölti be; a Központi fogadó fog. állását **Burger** Károly foglalta el; a szobap. állást **Uray** Gyula tölti be. Szabadkán a Pestváros fogadó kávéházi fog. állását **Basa** Ferenc foglalta el, ugyanitt mint rendes fizetőpincér **Hajzon** Lajos, mint segédpincérek **Pálffy** Lajos és **Eberhardt** Károly működnek. Nagyváradon a Feketesas fogadó kávéháza fog. állását **Wetberger** Jenő foglalta el. A. Fehérvár vendéglőben **Steer** Kálmán el. **Jedely** István fizetőp. működnek. Kolozsváron az Európa kávéház fog. állását **Breiner** Sándor foglalta el. Mellette **Grünfeld** József r.-fizetőp. **Rádi** Mihály és **Röller** Dezső s.-pincérek működnek. Szegeden a Tisza nagyfogadó szobap. fog. állását **Grabner** Rezső foglalta el. **Fodor** Imre u. itt a kávéházban nyert alkalmazást. **Dosztál** Sándor a Kossuth kávéházban mint r.-fizetőp. működik.

Hirdetmény.

A **Győri pincér-egylet** vezetőségétudatja a szakmabeli érdekeltséggel, miszerint: az Egylet.

Ingyenes elhelyező irodáját

Arany János-utca 22. sz. alatt megnyitotta. Telefon (interurbán) 378.

Az iroda elhelyez minden a szállodai, vendéglői és kávéházi szakmához tartozó, férfi és női alkalmazottakat.

A rendes egyleti tagok elhelyezése ingyenes!

A nem egyleti tagok, női- és stb. segédalkalmazottak elhelyezése ingyenesen és csupán az a fömlertől irodai költéségeket, — levél, távirati díj, — tartoznak megförtéteni, ugyanitt a r. tagok.

A **Győri pincér-egylet** tisztelettel fölhiuja az egész ország vendéglőseit, de különösen a dunántúli: Sopron, Vas, Zala, Veszprém, Komárom, stb. megyék fogadóseit, vendéglőseit és kávéházait az ingyenes elhelyező támogatására. Tehát rendeléseket bárhova, illetve bárhonnan elfogad és azokat a legnagyobb pontossággal eszközli.

Elhelyezést csak egyleti tag nyerhet, miért is az elhelyezésért jelentkezők tartoznak az egyletbe belépni

Tagnak: I. oszt. 16.— és fizetőp. 3 kor., II. oszt. 14.—éteri, kávéházi-segédök, szakács, cukrász, kávéfőző és 1. ső szállodai kapus 2 kor., III. oszt. hortiu, kávésejny, csapos és szállodai bérzsolga 1 kor. 20 fill., beiratási díj 1 kor.

Szóbeli rendelések és jelentkezések részére a **hivatalos órák** d. e. 8—12-ig, d. u. 2—5-ig tartanak. **Vasar- és ünneppnapokon** d. e. 10—12-ig.

Levél és sürgönyben: **Pincér-egylet Győr.**

Dénes Miklós

jegyző.

László József

elnök.

50% pénz megtakarítás, ha **Kubiesek** likör-essenciáiból készíti likőreit, u. m. alásch, anizsárt, chartrouse, cacao, cognac, esszárkörté, marszkínó, vanília stb. 27. éle. 1 liter 4 28. Rum 1 liter elkészíté 1 28. Egyedül kapható **KUBIESEK SÁNDORNÁL**, „Vörös kereszt” — drogeria, **GYŐR**, Baross-utca 21. —

„Kepes” nagyszálloda, Miskolc.

Fogadó átvétel.

Van szerencsém hírd adni, hogy **Miskolcon** a **Grand szállodat** átvettem, a mai kor igényeinek megfelelően teljes újonnan berendeztem a legszolidabb állapotban vezetem — Kitűnő könyvek és italok. Pontos kiszolgálás. Üdvözlettel

Kepes Béla
fogadótolajdonos.

NYILT-TÉR.

Eltámaszó levél.

Szentek (Vas m.)

T. Herczeg Sándor urnak, **Csiktornya**. Sziveskedjék a Kristály szűró géphez egy szűró szakító posta utávént mellé küldeni, a gép nagyon jól működik. Tisztelettel

Káhr Áljós
vendéglős

Figyelmeztetés.

Övakkodjék minden főpincér szakértárusk **Virányi Sándor** színesztől, aki jelenleg Polgár Károly színtársulatánál működik, mert ez engem is érekenyen megkörsított.

Strényer Ferenc főpincér, Medgyes-

Tek. **Horváth** Ferenc urnak, Szeged.

Folyó hó 3-án kelt b. sorai vázalatban tisztelettel tudatom, hogy a részre eddig szállított papírkávé nagyon meg vagyok elégedve. Teljes tisztelettel

Meixner Mihály szállodás,
Győr, Royal nagyszálloda.

Pályázati hirdetmény.

Az Anna állomáson megüréső pályá-vendéglőre ezennel pályázat hirdettek. Bérlet 1909. május hó 26-tól 1914 év május 25-ig tart. Az egy korona bélyeggel és „Ajánlat a magyar királyi államtvasutak Anna állomá-sának pályáudvarán levő vendéglő üzletére” felirattal ellátott lepecsételt borítékba zárt, nemkülönbön kellő önkormánykál felszerelt ajánlatok **1909. évi április hó 30-ig déli 12 órájáig** az aórti üzletvezetésőgi általános osztálya főnökénél (üzletvezetésőgi palota, II. emelet 1. sz. ajtó) vagy személyesen, vagy királyi posta útján benyújtandók.

Bánatpénz fejében a bérletre 200 korona azaz: kétszáz korona készpénzben vagy értékpapírokkal van. Üzletvezetésőgi grüpp-pentáránál **1909. évi április hó 29-ig déli 12 óráig leteendő**. A bérletre vonatkozó feltételek ezen üzletvezetésőgi forgalmi és kereskedelmi osztályánál II. emelet 14. sz. a a hivatalos órák alatt megváltoznak. A pályázati határidőn túl beérkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek. A választás tekintet nélkül a bérösszegre szabadon történik.

Szeged, 1909. március hóban. |

Az Üzletvezetésőgi

Szerkesztői üzenetek.

Azon t. előfizetőink, akik a hozzáik intézett leveleikre választ nem kaptak, jelen rovatunkban találhatják a megválasztott választ. Csakis előfizetőinknek válaszolunk.

G. K. Somogy. „Szemesnek áll a világ” tartja a közmondás! és így van ez az Ön esetében is. Az a földműves gazda, aki azelőtt borfuvarrá vult, a fuvarozott bor szagától bizonyára megrezeszte a késétést arra, hogy „modern” vendéglős lehessen. Ha senki más nem avatja „vendéglőssé”, a pénzügyigazgatóság bizonyára azzá avatja. Ez már annak a kapiszásnak a kifolyása, amit a „Fogadó” oly sokszor ostoroz. Közégségi lélekszáma kiéssz ahhoz, hogy a már fenálló két vendéglő mellett még egy harmadik is létrejöjjön vagy pláne: a negyedik illetve a duplája is. Hogy a régi vendéglők fenntarthatassák magukat, azzal a pénzügyigazgatóságok nem sokat törődnek. Ha az egyik bezárja az üzletét (vagy tönkremegy) azzal nem törődnek sohat. „Majd megjön a másik!” Ez az ő finánpolitikai kiéssz. Egyelőre adó- és illetékszáporodást akarnak kimutatni, mert azért kitüntetések járnak. Az Ön esetében egy mód van az orvoslást megkísérlni. **Megokolt panaszt kell feljerteszteni a pénzügyminisztériumhoz.** Nem bizonyos ugyan, hogy a bajon segíteni fognak, mert ott sem igen törődnek a vendéglősök megilletésével, noha a pénzügyminiszter ur egyik kéréstől a küldöttécsz előlt ezt a kijelentést tette: „Néknak nem sok, hanem jó vendéglősök kellenek.” Adják be a panaszt közösen és írják meg nekünk a betérjesztés napját, szives kérszélget fogunk utanjárni, de a sikerért nem vállalhatunk felelősséget.

A. M. Diéssgyőr. 10 kiló meszet egy edényben vízzel megoldunk; azután 20 kiló kalcinált szódát, majd folytonos keverés közben 100 liter forró vizet teszünk bele. Az edényt, melyben lugot készítettünk, lefedjük s másnapig állni hagyjuk. Erre a tiszta lugot az edény aljáról lepedett tönegről óvatosan lemerjük, s a maradékra 40 liter vizet öntünk. A tiszta lugot 30 kiló úrészirral vagy 15 kiló faggyurral együtt tesszük és azzal 6 óráig főzzük. Mibelyt a bajon forrni kezd, a folyadékhoz 1½ kiló kenyhszót adunk, s azzal még félóráig főzzük. Ha ez megértőtt, kihálni hagyjuk, majd utána a kész szappant megfelelő arányban vasjuk — **H. V. Berlin.** A szives ünnepi köszöntőt hasonlóan és szívből viszonzozuk. És — várjuk a milliókat! — **R. K. A Szombatfalva.** Hasonló szives gratuláció mindenki részéről! — **F. J. Győr.** Nem emlékszünk rá, hogy a jubileumi eseményt mikor közzöltük. Március 1-be nincsen. — **W. K. Szombathegyi** Tudósítás lapzáráskor érkezett: jövő száma maradt. Szives üdvözet!

Főpincér kerestetik 150—200 frt övadék — kal, ki némleg a román nyelvet érti, erdélyi jobb nyári vendéglőbe. Ajánlatok **T. G.** címen a „Fogadó” kiadóhivatalába intézendők.

MENU-

kártyák, kész étlapok, konyhasöntés-ívek és könyvek, boon-block minden nagyság és színben, ruhatariszámok, bérlet-füzetek, levélpapír és borítékok, szivar-szipkák kívánatra cégnyomással is, legújabb pesonye és hal-diszkek, torta- és táncpapírok, sütemény-kanszlik, papír-szál-éták, papírtömlöz-zárványok, fogvájók, újságtartók, írótabletták, kréták, szivaesok, stb. állandóan nagy választékban, olcsó, szabott árak mellett, gyorsan és pontosan szállít:

BERKOVITS KÁROLY

hektograph-készítő, célszerű irodai és vendéglői cikkek raklára . . .

BUDAPEST, VII., SIP-UTCA 11.

KÉPES ÁRJEGVÉZÉK INGEN.

Minden szálloda kávéház és vendéglő újság-mappáit, étlap-tábláit és újveji reklám-naptárait

VIDOR A. utóda
könyvkötőnél rendeli meg.
Budapest, VIII., Röck Szilád-ú. 41.
Minta-példány ingyen és bérmentve.

ELADÓ KÁVÉHÁZ.

Léva város főterén lévő modernül berendezett „Nemzeti kávéház”, nagy kávé-s-lakással, eladó, esetleg félbeadó. Eladási ár 15 000 korona. Átvételhez 9—10 000 korona, félr-veételhez 7—8 000 korona szükséges. Házbré 2600 kor. Évi forgalom 24 ezer korona. Bővebbet

STEINER ARTHUR

kávéház-tulajdonos.

== **LÉVA.** ==

Balaton-Almádi

fürdőtelepen a „Budatava” vendéglő elköltözés miatt 16 000 korona örökáron eladó. Bővebbet a tulajdonos.

MESTER JÁNOS-nál

BALATONALMÁDIBAN. 3—5

Boreladás.

300 hektó saját terméssz rizling, kövidinka, k-vev és szagos muskatali kitűnő fehér borait al. aj. mon. a t. vendéglős és kocsmáros uraknak jutányos áron megvételre. A vevőt szivesen várom a **Félegyháza-Majsa** helyi érdekű-vonat **Ófai** állomásán. — Kisebb mennyiség is kapható.

CUNTERSTEIN SÁNDOR

bortermelő, K.-MAJSA. 1-3

BÉRBEADÓ VENDEGLŐ

Trencsénteplic-fürdőn a „Jégverem”-hez címzett vendéglőgazdó azonnal kiadó. A fogadó a vásáreszarnok átelében van és kiválóan alkalmas **vendéglős, sörraktáros, mérszáros és henteseknek.** A vendéglőgazdához szükséges helyiségeken kívül nagy veranda, kertelhelyiség, istálló, stb. tartozik.
Bér: 1300 forint.

Bővebb fölvilágosítást nyújt a **Fürdőigazgatóság**
TRENCSÉN-TEPLICEN.

Eladó kávéházi berendezés.

A nagyváradi „Bihar” kávéháznak teljes és ajrendszertü berendezése, köztük 4 kitűnő biliárd-asztal, a legjobb karban és kivitelben, mérsékelt árrban eladó. Bővebbet

STERN SÁNDOR kávész
NAGYVÁRADON

(Szigetvári kávéház.) 1-4

Alsó-Baranyában

3 vendéglőbe, kertelhelyiség, tekepálya és több mellékkelhelyiségből álló **kitűnő forgalom vendéglő** teljesen berendezve, 12 ezer koronáért, családi okok miatt eladó. Cim a „Fogadó” kiadóhivatalában megtehető. 1-3

Eladó vendéglő.

Szarvason, a főterén, özv. Weber **Ignác**

== vendéglője ==
házzal, joggal együtt és kedvező fizetési feltételekkel, örök áron eladó. Értkezni lehet a tulajdonosnál. 1-3

GROSZ ÖDÖN

Számos elismerő levelek kitüntették törv. bej. szálloda, kávéház és vendéglő adást-vevést közvetítő irodája

BUDAPEST, IV., SEMMELVEISZ (UJVILÁG)-UTCA 4. sz.

Irodai Telefonszám: Táviratok elme: Lakás Telefonszám:

== 18-68. == * KÖZVEITÉS, BPEST. * == 19-73. ==

Cheque-száma az Erzsébetvárosi banknál.

Szt. Lukácsfürdő Kutvállalat Részv.-Társ., Budapest-Buda.

Néhány szakértői vélemény.

Frohners Hotel Imperiál, Wien A kristály asztali vizet vendégeink kellemes íze miatt kedvelik. **Rühling**, igazgató.

Restaurant Karl Hiller, Berlin, NW. Unter den Linden 62—63. A Kristályforrás ásványvizet vendégeimmél igen kedvelt és szállítmányaik mindig a legjobb állapotban érkeznek meg. **Louis Adlon**, tulajdonos.

The Savoy Hotel, London. A kristályforrás ásványvizet kitünőnek találok, úgy tisztán magában, mint borral vegyítve. **Henry Prüger**, vezérigazgató.

The Splendid Hotel, Ostende. A Kristályforrás ásványviz a legkitünőbb és vendégeinknek legkedveltebb asztali vize, melynek hírneve túlhaladta az összes eddig ismert vizeket Ostendében. **Charles Vásárhelyi**, igazgató.

Ó cs. és Apostoli kir. udvari gazdasági hivatala, Wien. A Kristályforrás igen kellemes ízű és üdítő itálnak találtatott. **Franz v. Worlitzky**, cs. és kir. udvari gazdasági igazgató.

Hivatalos vélemények.

Budapest székesfőváros vegyészeti és tápszervizsgáló intézete a Kristályforrás ásványvizét tisztá, bomlási anyagoktól egészen mentes és chemiai szempontból egészségesnek minősítette.

Dr. Riegler Gusztáv, a kolozsvári egyetem egészségtanára, az 1902. XII. magyar balneológiai kongresszuson a forgalomban levő különféle ásványvizeknek bakteriológiai szempontból történt vizsgálatáról tartott előadásában legtisztábbnak a Kristályforrás ásványvizet jelentette ki.

A magyar kir. tud. egyetem vegytani intézete a Kristályforrást nagy mélységből fakadó, állandó összetételű, igen tiszta, calcium és magnesium hydrocarbonatos ásványviznek minősítette.

A magy. kir. belügyminiszter 1906. március 6-án kelt 22 882. számú határozatából: A Kristályforrás közegészségügyi szempontból mint élvezeti víz kitünő és rendkívül értékes.

Az Országos Közegészségügyi Tanács a Kristályforrást helyes és tisztán való kezelése folytán a külföldön való versenyzésre más ásványvizekkel hivatottnak minősítette.

Szt. Lukácsfürdő gyógyfürdő, Buda.

Olcsó és gondos ellátás.

Természetes forró-meleg kénes források, iszapfürdők, iszapborogatások, zuhany-massage, vizgyógyintézet, villanfényfürdők, gőzfürdők, kő- és kádfürdők, gyógyviz-uszodák. □ Olcsó és gondos ellátás.

Csuz, köszvény, ideg- és hőrbajok stb. felől kimerítő prospektust küld ingyen a

Szt. Lukácsfürdő igazgatósága Budán.